

PO-notysje Natuur en VTH

Portefúlje-oerlis
mei deputearre Matthijs de Vries

Datum PO	:	16 oktober 2023
Skriuwer	:	 J
Tillefoannûmer	:	 J
Ofstimd mei	:	 J, J
Status	:	X Tkn 0 Hammerstik 0 Besprekke
Ûnderwerp	:	Fochteloërveenweg vanaf 1 november afgesloten voor gemotoriseerd verkeer

1. Wêr giet it oer?

In en langs Natura2000 gebied Fochteloërveen ligt de Fochteloërveenweg (zie de rode lijn op de kaart hieronder). Deze weg, die ligt in de provincie Fryslân, wordt voor een aantal natuurdoelen gezien als een barrière. Daarom heeft de gemeente Ooststellingwerf besloten om als pilot **de weg gedurende twee jaar af te sluiten** voor gemotoriseerd verkeer. Het (tijdelijk en later wellicht definitief) afsluiten van de weg heeft verscheidene voordelen die bij de neiere taljochting worden toegelicht.

Afsluiting en ontwikkeling tot 'Vogelboulevard'

De afsluiting (met een slagboom) gaat in op 1 november 2023. Direct aanwonenden en nutsbedrijven kunnen er langs met een ontheffing. Samen met de gemeente heeft Natuurmonumenten brieven verstuurd, persberichten uitgegeven en informatiebijeenkomsten georganiseerd. De huidige verkeersstromen en de verkeersstromen in het gebied en in de omgeving worden gedurende de tweejarige pilot gemonitord, zodat de impact op de omgeving goed in beeld gebracht kan worden. Na de twee jaar wordt het effect geëvalueerd en wellicht besloten tot een definitieve afsluiting dan wel een heropening.

In de gebiedsagenda voor het Fochteloërveengebied is de weg als te ontwikkelen 'Vogelboulevard' opgenomen. Nu al komen er veel natuurliefhebbers de kraanvogels bewonderen die daar (soms) te zien zijn. Met de herinrichting kan nog meer op die wens worden ingespeeld, met vogelkijk- en informatiepunten; dat vergroot de natuurbeleving van het gebied.

Rol en belang voor Fryslân

Provincie Fryslân is samen met provincie Drenthe verantwoordelijk voor het behalen van de natuurdoelen in het N2000 gebied. In Programma Natuur (SPUK) is een bedrag van ruim 100.000 euro opgenomen voor de planvorming voor het definitief opheffen van de weg als barrière. Dit plan zal worden opgesteld op basis van de ervaringen die worden opgedaan in de pilot.

Een deel van de financiering van de andere natuurherstelmaatregelen in dit N2000 gebied, die met elkaar 30 miljoen euro kosten, komt vanuit Provincie Fryslân. In het Programma Natuur (SPUK) is een bijdrage van 7 miljoen euro opgenomen. Natuurmonumenten heeft daarnaast rechtstreeks van het Rijk 'Remkes-geld' ontvangen, er is een LIFE subsidie toegekend en ook Provincie Drenthe draagt bij.

De provinciale afdeling Groene regelgeving is betrokken vanwege de ontheffingen en vergunningen in het kader van de Wet natuurbescherming voor de aanleg van de lus in de weg en de parkeerstrook.

2. Wat moet de deputearre beslute ?

Kennismaken van de voorgenomen afsluiting van de Fochteloërveenweg gedurende een pilotperiode van twee jaar.

3. Is der aksje rjochting PS nedich ?

Nee. Mochten er veel vragen over komen kunnen we op dat moment overwegen om PS te informeren.

4. Moat der publisiteit oan jûn wurde / Wat betsjut dit foarstel foar de Mienskip?

Niet afzonderlijk door de provincie. Er is in de pers veel aandacht geweest aan de afsluiting van de weg. Bijgevoegd is de informatienieuwsbrief die breed is verstuurd. Als provincie zijn we goed aangehaakt bij de communicatieactiviteiten. Er zijn afspraken gemaakt met de betrokken partijen over hoe te handelen als er (pers)vragen binnenkomen.

Neiere taljochting:

Soortbescherming

In het voorjaar en de zomer worden veel reptielen (adder, gladde slang en ringslang) en amfibieën doodgereden. Er komen bijvoorbeeld jaarlijks minimaal 20 adders om, ondanks het reptielwerende geleidscherm met passages langs de volle lengte van de weg.

In het vroege voorjaar trekken onder meer heikikkers, salamanders en bruine kikkers van hun winterverblijfplaats naar hun voortplantingsgebied. Ze zoeken de natte terreinen en wateren weer op. Hier gaan ze op zoek naar een partner, paren ze en zetten ze de eitjes af.

Om te voorkomen dat de dieren sneuvelen tijdens de oversteek worden er ieder jaar meerdere maatregelen getroffen. De passages onder de weg door worden gecontroleerd en goed toegankelijk gemaakt. Op sommige plekken worden de faunaschermen hersteld om te voorkomen dat kleine reptielen door de ontstane open plekken kruipen en alsnog op de weg geraken. Medewerkers van Natuurmonumenten, onder wie een grote groep vrijwilligers, houden het gedrag van de dieren goed in de gaten en staan klaar om de weg, tijdelijk, deels af te sluiten. Zodra de kikkers en salamanders veilig aan de overkant zijn is de weg weer vrij voor alle verkeer. Dat is tamelijk arbeidsintensief.

In de SPUK-lijst is een bedrag opgenomen voor herstel van het reptielenscherm (bijna 35.000 euro). Dit is een terugkerende kostenpost zolang de weg ongewijzigd blijft. Met een andere inrichting van de weg, met meer veilige onderdoorgangen, is dat niet meer nodig.

Stikstof

Door grote maaiveldverschillen in de compartimenten langs de Fochteloërveenweg verloopt het veenherstel moeizaam. De drogere delen verbossen onder invloed van de stikstofdepositie zeer snel, zodat de natuurdoelen in gevaar komen. Daarnaast levert het autoverkeer zeer lokaal een bijdrage aan de stikstofdepositie. De hydrologische maatregelen moeten de verbossing tegengaan.

Hydrologie

Het hoogveengebied bestaat bij de gratie van compartimentering: afzonderlijke delen met een eigen waterpeil en -beheer. De hoogteligging van de weg, die jaarrond droog moet blijven, en de aanwezigheid van bermsloten maakt het lastig om de percelen naast de weg nat te houden. Dat staat een robuust natuurbeheer in de weg. De te nemen maatregelen in de toekomst zijn dan ook vooral gericht op herstel van de waterhuishouding. Het doel is met name de hoogveenontwikkeling weer op gang te brengen.

Verstoring

Het gebruik van deze weg door gemotoriseerd verkeer heeft naar verwachting een klein verstrend effect op vogels, omdat de landelijk bepaalde verstoringafstanden van verkeer klein zijn. Natuurmonumenten meldt echter dat vogels door de sinds corona toegenomen drukte op de weg en in het gebied zelf een steeds kleiner gebied hebben waar het echt rustig is. Verkeer op deze weg beperkt het gebruik van foerageergebieden enigszins. Maar ook hiervoor geldt dat vanwege de beperkte verstoringafstanden van verkeer eventuele effecten zich in een klein gebied voordoen.

Grote natuuropgaven in het gebied

Natura 2000 gebied Fochteloërveen verdroogt door lekkende kades en verbost als gevolg van de te hoge stikstofdepositie. Om de teruggang in natuurkwaliteit te keren worden er door Natuurmonumenten ingrijpende maatregelen getroffen. Een eerste stap is het verbeteren van de waterhuishouding door een deel van de kades te herstellen. Dit herstel betekent dat er de komende tijd werkzaamheden worden uitgevoerd die impact hebben op de natuur en de omgeving. Die werkzaamheden zijn grootschalig en goed zichtbaar: grote vrachtwagens met zand rijden in het gebied, hoge zanddijken verrijzen in het veen. De eerste kilometers nieuwe kades zijn inmiddels aangelegd. Met het afsluiten van de weg komt het kadeproject ook weer goed in de schijnwerpers, wat mogelijk rechtstreekse vragen en met ons gedeelde zorgen van Friese burg

Nieuws

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

J Art. 5.1 lid 2 sub e

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen